

יִדְדָּךְ עָלָיו: יֵי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי
 אֲלֶעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנַי כָּל־הָעֵדָה
 וְצוֹיְתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם: כ וְנִתְּתָה
 מִהוֹדְדָךְ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל־עַדְתְּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כא וּלְפָנַי אֲלֶעָזָר הַכֹּהֵן

בג 100 סג

ספורנו

יט וצויתתה אתו לעיניהם. תמנה אותו לנגיד עליהם לעיניהם, כדי שיקבלוהו וישמעו בקולו. כי יאמר ציווי על המינוי, כמו וצוך לנגיד (ש"א כה ל), ולמן היום אשר צויתתו שופטים (ש"ב ז יא): כ ונתת מהודך עליו. הוד מלכות. תן לו איוו שררה בחיך שיחילו לנהוג בו כבוד: למען ישמעו. וטעם המינוי לעיניהם ונתינת ההוד בחיך הוא, למען ישמעו בקולו כל העדה שהם הסנהדרין וקני העם:

רמב"ן

(יט) וצויתתה אתו. על ישראל, דע שטרחנין הן סרכנין הן, על מנת שתקבל עליך, לשון רש"י. ואינו נכון בעיני, בעבור שאמר "לעיניהם", כי יותר ראוי הענין הזה להאמר בינו לבינו כי בפניהם יגרום בהם התפקרות, ומדרך המוסר שיהיר להם בפני עצמן מהיותם עוד טרחנין וסרכנין. אבל "וצויתתה אותו לעיניהם" שיצונו במצות הנגיד והשופט, כי בעבור היותו לראש יפקידם כידו ויזהירו להשתל מאד בענינם ולהיות נלחם מלחמות ה' ויהיה הוא המוציא והמביא אותם ולהזהר בדבר המשפט. וזה ראוי להיות לעיניהם, כדי שיבטחו בו וישמעו אליו, כי ידעו כי ילך בענינם בדרכי האמת כי כן צוה אותו רבו. וכן עשה

משה, שנאמר שם (דברים ל ז) ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ וגו' עד לא תירא ולא תחת:

ובספרי צו את יהושע, על דבר תלמוד, וחזקה ואמצהו, מגיד שאין שני פרנסים לדור, ואלו מצות הנגיד שיהיה תקיף ולא יירא את העם. ולפי דעתי בפשט הכתוב, טעם "וצויתתה אותו לעיניהם" הוא המנוי שימנה אותו במעמד להיות נגיד עליהם, כלשון מיום אשר צוה אותי להיות וגו' (נחמיה ה יד), וכן ויצוהו ה' לנגיד על עמו (ש"א יג יד), וכן למן היום אשר צויתתו שופטים על עמי ישראל (ש"ב ז יא), מניתי:

אֶלְפָּךְ וּשְׁבַע מְאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: ה וּבְנֵי פִלֹא אֱלִיאָב: ט וּבְנֵי
 אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן וְאַבְיָרָם הוּא־דָתָן וְאַבְיָרָם קְרִיאִי
 [קרואי כ] הָעֵדָה אֲשֶׁר הָצוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בְּעַדְת־
 קָרַח בְּהִצְתָם עַל־יְהוָה: י ותפתח הארץ את־פיה
 ותבלע אתם ואת־קרח במות העדה באכל האש את
 חמשים ומאתים איש ויהיו לנס: יא ובני־קרח לא־
 מתו: ס בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפַּחְתָם לְנְמוּאֵל

בג 100 סג

ראינו. ד"א עלמות שני עולמות ראינו של צדיקים ושל רשעים, אמר רב נחמן בר יצחק ראו דינין של אותם שבטחו על חילם שנאמר הבושחים על חילם, אותה שעה אין עשרם עומד להם וכה"א כ"ג כספם גם והבם לא וכל להצילם. א"ר כהנא לא יאמר אדם בשביל אחי או אבא צדיק אני נמלט אין אברהם מציל ישמעאל בנו ולא יעקב עשו אחיו, וכן הוא אומר יאח לא פדה יפרה איש, מהו את הצדיקים צווחים על אותו היום אח מה קשה מה קשה לכן נאמר את לא פדה יפרה איש:

תשנב וייקר פדיון נפשם. אמר רבי אלעזר למה הוא יקר, א"ל הקב"ה לא אמרתי לכם קחו אותה עד שהוא בוול אמרתי ויחשד ויחשד ואני מקבל מכם שחר שנאמר ויחשד חזק רשע יקר, ואלו נתתם אותה שעה הייתי מקבל מכם ועכשו אני מקבל אלא והרל לעולם, ולהיכן הם הולכין לשאל שנאמר כצאן לשאל שחו מות ירעם, וירדו במ ישרים לבקר, מהו לבקר אריב"ל מלמד שהצדיקים יורדים בכל בקר ובבקרין אותן, אמרו לבני קרח מה אתם עושים באותה שעה, אמרו להם אלהים מחסה לנו ועז עזרה בצרות נמצא, מלך ב"ו אם אומר לעזר בצרה אינו יורע מה לעשות עד שיגיע אצלו, אבל הקב"ה אינו כן אלא עזרה בצרות וגו'. אמר רבי נחשון כל צרה וצרה שמגעת אצלנו נמצא לנו זה שאמר הכתוב עמו אנכי בצרה:

ויקרא למנוי
 רביא ע מו

תשנג על כן לא נירא בהמיר ארץ ובמוט הרים בלב ימים, אמרו בני קרח אל תיראו כמותו יום עמנער הקב"ה את הארץ שנאמר ויאלחח בכנפות הארץ וינערו רשעים מכנה, ואומר כי הנני בורא שמים חדשים וגו', והיכן צדיקים עומדים באותה שעה ויאתם הרבקים בה' אלהיכם. אמר רבי יודן אמרו בני קרח אל תתיראו ראו נסים שעשה עמנו שנאמר ותפתח הארץ את פיה ואנו היינו תלויין באויר וכן הוא אומר ובני קרח לא מתו. רבי